

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI és KÖZMŰVELŐDSÉI HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herczeg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ö királyi fensége védnöksége alatt a Szittnya Osztyálynak közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 ft. Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra czimezve Turocz-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hírdetéseket, kéziratokat péntekig kerjük beküldeni

HIVATALOS HÍRDETÉSÉK DÍJA:

100 szög 2 ft. esetül minden megkezdés
+ az szögöl 50 krval több

A F. M. K. E. és a tót nyelv.

A »Nyitramegyei Közlöny« hasábjain Kostenszky Géza erős támadást intéz a F. M. K. E. ellen annak vezetését illetőleg.

A cikkre az egyesület részéről megadatott a válasz, részünkről azonban kötelességünknek tartjuk néhány megjegyzést tenni a cikknek a tót irodalmi művek pártolására vonatkozó véleményére.

Ugyanis a cikk írja azon meggyőződésben él, hogy az egyesületi tagok nagy része azért tanusít közönyt az egyesületi működés iránt, mert a magyar közművelődési egyesület a tót irodalmi műveket is terjeszt.

Nem tudjuk, K. ur megfordult-e a Felvidék különböző vidékein, ismeri-e a nemzetiségi viszonyokat, ismeri-e azon ellenszenvet, melyet egyesek a magyar nyelvet ellen mindenütt és mindenkor terjeszteni legfontosabb kötelességüknek tartanak?

A világka bocsátott cikkből azonban azt látjuk, hogy annak írja nem számol a fennálló állapotokkal, mert különben tudnia kellene, hogy a magyar nyelvet nem lehet ráparancsolni senkire, de a magyar irodalmi művek terjesztése is cseztalan munka lenne a teljeseben tót vidékeken különösen akkor, ha ezen nyelv úgy van a tót nép elé állítva mint szellemi és anyagi jóllétének megelője.

Nagy és nehéz munkát kell addig végezni, míg ezen ellenszenvet le lehet győzni, míg meggyőződésévé válik a tót néphez, hogy neki a magyar nyelvre szüksége van.

Az erőszakoskodás, a ráparancsolás kiszámíthatlan károkkal járna s a legtáptantalanabb eljárásra vallana.

Nem szabad elfelejteni, hogy a legközelebb mult időnk a tót nép olvasmányai mind egy forrásból kerültek ki s ezek mindegyikének tenorja a gyűlölt magyarokról, a gyűlölt magyar nyelvről szólt; nem csoda aztán ha a tót nép, miután annyit olvasta, annyit hallotta, maga is elhitte, hogy a magyarok legnagyobb ellenségei, bár azt sohasem tapasztalta.

Mindenek előtt meg kell hát nyerni a tót nép rokonszenvét a magyarok és a magyar nyelv részére, de erre a legkevésbé sem alkalmas azon eljárás, melynek követését K. ur jónak látja tanácsolni.

Egy magyar közművelődési egyesületnek, mely a tót nép között van hivatalva czélját megvalósítani, soha sem szabad a tót népet számitásaiól kihagyni.

Ha tehát arról van szó, hogy a tót népet a magyar közművelődésnek megnyerjük, oly eszközökhöz kell fordulni, melyek alkalmasak arra. Nagyon természetes, hogy a saját nyelvén szólnunk hozzá, ha a veszedelmes irányú irodalmi művek helyett hazafias s a mi céljainknak megfelelő műveket adunk kezébe, jobban meg fog érteni bennünket, hamarabb meg fogjuk rokonszenvét nyerni, mintha egy általa nem értett s fájdalom, sok esetben gyűlölt nyelven szólnunk hozzá.

Ha a közművelődési egyesület a tót nép megnyert rokonszenvét kívüli egyéb eredményt nem is ért volna el, már ez is oly vívmány, mely méltánylást érdemel, mert a további működésnek csak ez képezheti biztos alapját.

Mi tehát azapon meggyőződésben élünk s komoly, tapasztalt emberek véleményére támaszkodhatunk, hogy a tót nép rokonszenvének megnye-

rése egy magyar közművelődési egyesületnek feladata nemcsak lehet, de kell is, hogy legyen, de ezt nem 4—5 évi munkálkodással s nem túlhajtott sovínizmussal lehet elérni.

Még egyet!
Ne felejtse K. ur, hogy ellenségeink kezéből nekünk kell kiragadni a feyvert, nehogy azok ellenünk fordítsák, már pedig ez esetben tartok tőle, hogy ő adta a feyvert kezükbe.

A IV-ik kerületi m. kir. kulturmérnöki hivatal által eszközölt talajjavítások eredményének kimutatása a birtokosoktól beérkezett kérdőívek alapján 1879-től 1888 ig.*

Összeállította: Bolla Mihály kerületi főmérnök.

1. Póchy Zsigmond Póchyfalva, Sárosmegye.

Az alagsövezést szántó-földeimen mutatkozó vadvises földek, nedves hajtások kiiszarítása czéljából alkalmaztam és ehhez képest a vonalak iránya és mennyisége tisztán csak a mutatkozó szükséglet szerint választott, ezért a terület nagyságát sem lehet pontosan megállapítani, csak hozzávetőleg állítható, hogy a munka hatása mintegy 20—25 holdra terjed ki. Az eredményt teljesen meg vagyok elégedve, a nedves föltek eltűntek, a földmunka mindenütt egyenlő. — Milpos nevű pusztai majomor udvara és épületei mocsáros helyen állottak, alagsövezés által az egész major szárazza lett. (Póchy Zsigmond jelentése.)

2. Gróf Csáky Albin Mindszent, Szepes m.

23 cat. hold nedves forrasos rét és 52 c.

* Azon alkalomból, hogy a talajjavítási és vizszabályozási hiteligy kérdése a teljes megoldásához közeledek, minden este értékelnek bírnak a gazdákra az itt következő tapasztalati adatok, melyek a talajjavítási munkák költségét és azoknak eredményeit híven tüntetik elő. A talajjavítási hiteligyet más alkalommal fogjuk bővebben tárgyalni.

h. vizes szántóföld összesen 4300 ft. költéssel alagsöveztetett s a mennyiben a nagy mennyiségű vízöneg levezetése egy község nyílt árokba történik, így fenntartási költség mintegy 20 ft. A lecsapolás teljesen sikerült az eredmény azóta kitűnő. (Toperczer Odón uradalmi ügyész jelentése.)

3. Sziklai Ede. Janók, Abauj-Tornamegye.

82. cat. hold vizálta rét 477 ft. költségel teljesen lecsapoltatott, továbbá 74 hold agyagos és részben talajvises terület alagsöveztetett 3721 ft. 33 kr. költséggel s így holdanként 50 ft 28 krba került. Mindket mivellet fenntartása házilag eszközöltetvén, erre adataim nincsenek. Megjegyzem különben, hogy az alagsövezés fenntartása a csoszaják és nyílt árok tisztántartására szorítottok (12400 folyó öl csövönél 82 ezer darab csövet fogadtok be, egy folyó öl csövönél 30 krba került.)

A rételecsapolás eredménye: széna minőségében kitűnő, de a mennyiség megapadt, s így ha tavaszi árvis nem öntözi a rétet, mesterséges öntözést kell alkalmaznom.

Az alagsövezés eredménye: első sorban abban nyilvánult, hogy az eddig hozzáférhetlen és megnem munkált földeim most egészen használatos és minden időben megmunkálhatók, sőt ezen így javított földeim megmunkálása könnyebb mint egyéb földeim, a melyek hasonló fekvések, de vizesek nem voltak, egyáltalán az alagsövezett földeket legkorábban mivelhetem. A termelési eredmény jobb, mint ugyanily minőségű egyéb földeimen. Azon alagsövezéseim eredményét, melyek tisztan a talaj kötöttsége miatt alkalmaztatnak, tündevés esztendőben kívánom megpróbálni, ilyen pedig az elmúlt évé közt nem volt. (Sziklai Ede jelentése.)

4. Hehly József. Alsó-Lánca, Abauj-Torna m.

12 cat. h. posványos rétet és 18 cat. h. vadvises szántóföldet alagsöveztettem 1883-ban. A fenntartás azóta igen csekély és há-

TÁRCZA.

Herkulesfürdő télen.

»Dornröschen« — a csipkerózsa királykisasszonyról egy búbajos kis mese szól: Szüleinek barátjai közé egy jószágos tündér is tartozott, a ki az úszólótt királykisasszony bölcsőjénél megjelenván, azt hosszú diettel, boldogsággal áldotta meg, de azt már nem volt képes megakadályozni, hogy a hirtelenül színtén a bölcsőnél termelt gonosz vetélytársnője bajlójátát is ki ne mondja. E szerint pedig legzebb korában valamely hegyes eszéközrel meg fogja magát szüdni s azután hosszú alomba merül, melyből csak a leghatalmasabb varázs létes képes őt életre hozni. A halálra íjelt királyi pár rögtön intézkedett, hogy istentit drága gyermekük egy, a világtól teljesen elzárt oly gyönyörű kastélyban neveltessek, melyben megvolt minden kényelem, de melyből mindennemű hegyes tárgy hiányzott. Ez a kastély egy, a kelet minden illatát szakadatlanul lehelő kert közepében állott, ha a már felszerűlt királykisasszony andalgott, de mint kíváncsi gyermek, nem állhatta meg, hogy az épületet is össze ne kutassa s így egy alkalommal valamely padlás szobájában egy vén asszonyt talált, a ki mint élete Párkája fonta a hosszú egyenletes fonalt.

A királykisasszony, a ki még ilyet sohasem látott, kíváncsian oly közel hajolt, hogy a guzsalylal megszurta magát s rögtön mély alomba merült.

De e pillanatan egyszersmind az egész kastélyban is megszűnt az élet. A szökőkút megállott, a madarak mozdulatlanokká lettek s az emberek álló helyükben megdermedtek, úgy, hogy a szakácsnak inasa füle felé irányított keze fele útjában maradt kinyujtva. Csak a növényélet nem színt meg, ellenkezőleg, évről-évre áttörhetlenebb csipkerózsa fal vette körül az egészest, mely számtalan éven át visszatartott minden hős ifjút, a ki a királykisasszony megszabadítására hiába küzdött annak áttörésén. Ez alatt a királyleány megáldotta jóvendőbeljét, ez pedig egy királyfi volt, a kivel a jószágos tündér szintén megáldottatta boldogságát. El is indult álomképe után s csodák csodája, előtte kapunként nyílt meg a csipkerózsa fal, a szépséges királykisasszonyt megtalálta, karjaiba vette s egy forró csókjával felébresztette. Erre a csipkerózsa fal eltűnt s a kastélyban újból megeredt az élet, a szökőkút még egyszer akkorát ugrott, a madarak repkedtek s daloltak, a szakács keze pedig elérte inasa felét.

Nemde szép és mély értelmű is ez a mese? A gyermekkorral megszűnik az emberi élet gyönyörű, az élet valójának felismerése következtében s csak a legnagyobb varázs, az

igaz szerlem első csókja teremti azt újra bennünk és körülöttünk.

Herkulesfürdő már a rómaiak idejében keletkezett s azóta uralkodóink atyaskodása következtében több ízben újra meg újra szűletett, de bölcsőjénél gonosz tündéreképen mindig ott állott a földékipítékaja, mint a mely négy évszázakunkat teremti s könyörtelenül kimondja »s alomba, mely téli alomba fogsz te merülni, melyből csak a legnagyobb varázs fog téged felébreszteni.« S őszel eltűnik a díszes tarkaközönség, a legkalandosabb s lepezgősbő élet megszűnt, a nappalok hűvösek, rövidke lettek, a fak levelete pusztul, a sáutakant sargul lomb takarja, az eddig bokrok által takart amorettek rémes álomképekké tünnek fel, a Popovics és Terfaloga új villái épülő felben maradtak, a szobakötök komolyabbjai, napjai megalkattak s csak a Tatarcz lak mellett csakcsa sugar küzd a jéggel, a Damog et testvérek, a Vrvu Suskului, Vrvu Hurkului, a Sessimin s az Erzebet cesics hegyorások az izaszót barlanggal veresnyit gözölögnek s a felhők olomb színű nedves fátalad nem eresztik tovább, hasztalan járhat a be nem fagyó zöldbék vízi Cserna patakja egy megfelelő légáram létesítésén: a küzdelem hiába való. Ezalatt a zord tél csipkerózsaiból, milliórdnyí jégütüiből mind áttörhetlenebb hófallal zárja el a furdót a külvilágot. Hó és hó mindenütt, az itt állandóan megmaradó fur-

dőszolgaszemélyzet, utatásitához híven, annak eltakarításán faradozik, de azért az itt telők mind a Rezsó udvar — gyözyterem, Ferencz-József és Ferencz udvar s Lajos furdót össekötő folyosó láncazlatot keresik fel, ott van a »legélénkebb« közeledés. Az utczán végig rövid darabon keresztül egy hómertes szarv ósvény van, ki készíti? Az alatta fekvő meleg víz csövezetéke a Herkulesfürdő és Mariafürdő között. Az óriási épületek kongó ürességében visszhangzó lépteink önkénytelenül a bécsi Burgra s még inkább annak remjére: a fehér asszonyra terelik gondolainkat.

Csak az Ottó és a Pápy-féle vendéglők a Kriszta féle kávéház, és a Reppich-féle bolt áll nyitva. Furdeni pedig csak a Lajos furdó kenes és a Herkulesfürdő sörüzében lehet. A görbe markú pinceszereg és a vijjigó szobaleányok csapatja telire el van bocsátva, de ha épen lármas nevétől elhat akarnak szemlélni, akkor román ünnepe előtt a herkulesfürdő népfurdó előtt találkozhattunk a szomszéd Pecsényeska falú szépeivel.

Igy tehát nem a halál, hanem csak álom az, mert a hólepel alatt pusztán álló egyes udvarok néhány lakosztályban a jóvendő élet csirája, a legbensőbb családi élet édes meletet áraszt meg az árván öntölkere! Itt van gróf Porcia furdófelülvégő, Litsék dr. furdóorvos, Némethy dr. orvos, Lorenz

zilag végeztetett. Mindkét rendbeli munka eredményével teljesen megvagyok elégedve, merreim kivánásoknak megfelelően meg javultak, szántó földeimről a vadvises föltek végképpen eltűntek.

Régi alagsóvezetésemnél tapasztaltam, hogy a sás-téle függőkerék ellen lehet még melyen két a csövek fektetni, továbbá, hogy fűző vagy égerfa bokrok közelében a csőrakás még a bokrok kiirtása mellett is veszélyes, mivel csak egy-két szál gyökér maradt is a talajban, az újra kihajított és a csöveket veszélyeztette.

5. Kubinyi Bertalan. Bertalanfalva, Liptó m.

Helybeli és Nagy Palugay birtokomon összesen 103 cat. holdnyi kötött és nyirkos szántóföldet alagsóvezetéssel 1884-1887-ik években új módon beosztva, hogy évenként annyit végeztünk, a mennyit a mezei munka és vetés forgó zavarása nélkül végezhetünk, munkáimban részben lenyelek, részben helybeliek voltak. Az összes munkálat 5665 frtba került, esik tehát egy holdra 55 frt. Az alagsóvezetés eredményét következőkben konstaltam:

Őszi vetésben 6 évi tapasztalás és follyegzés szerint az átlagos termés 23 %-al nagyobb.

Burgonyában a termés többlet 20%; pedig ezen 6 évben képtel any igen nedves volt, hogy előbbi tapasztalataim után egész természetem semmi vélt volna, ezen helyeken. Megjegyzem még azon körülményt is, hogy határozottan feltűnt előttem, miszerint a gabona-félék magva akár őszi, akár tavaszi mindegyikben jobban kifejlődött, tökéletesebb volt az alagsóvezetés földeken, mint egyéb földeimen.

A talaj megmunkálásában is öröndetes az eredmény: átlagban két héttel korábban kezdek a tavaszi szántást alagsóvezetés tábláimon, mint egyébként jobb földeimen kezdeni szoktam, s így most mindig idejkorán jól elkészülhetek tavaszi vetéssel, holott azelőtt sokszor megesset, hogy ezen táblák egyáltalán nem voltak megművelhető a nedvesség miatt, s így parlagon maradv csak legelőnek használták.

Ezek után azon meggyőződésemet nyilvánítottam, hogy vidékünkön, a hol a földek nagy része az enyémhez hasonló természetű, az alagsóvezetés áldást hoz művelés és kívánatos annak legkiterjedtebb alkalmazása. Bajunk azonban a beruházási tőke hiánya, azért ha sikerülhetne állami előleggel ezen célra nyújtani, akkor bizonyos korlátok között még kényszer eszközökkel is helyesnek tartanék az alagsóvezetés létesítése érdekében, mivel annak kiszámíthatatlan előnyeit már nem csak a nagyobb birtokok, hanem az újításokat gyűlölő paraszt is belátja.

Megjegyzem még, hogy a nol az arkok temetésénél nem alkalmazhatott elég erősen a sulykolás ott későbbi ulepődést vagy viz általi kimosást tapasztaltam, azért a vissza-

hányt földek lehető leggondosabb lesúlykolását ajánlhatom. (Kubinyi Bertalan.)

6. Görgey Béla. Kohány, Orsovs-Kerhely, Szórnogy.

Mintegy 100 hold szántóföldet alagsóvezetéssel saját gyarámból készült csövekkel és 13 holdnyi rétek öntözésére rendeztem be 1886-87-ik években. Alagsóvezetési költség 44 frtot. az öntözés 5 frt volt holdanként. Alagsóvezetés földeim 30 %-a vadvises volt, 70 %-a pedig igen kötött a talaja miatt nyert alagsóvezetést. Az eddig észlelt eredményeim lenyége következők: alagsóvezetés a talaj a vadvises föltek egészen jó szántó-földékké lettek, azonkívül az összes alagsóvezetés területem jóval korábban művelhetőek meg tavasszal, mint egyéb földek. Az őszi vetések kitélése hegyi vidékünkön csak alagsóvezetés földeiben vehető biztosnak, e tekintetben az elmúlt 1887-8-iki tapasztalataim eclatáns eredményt mutatnak, mert ezen télen a méternyi vastag hóval borított fagyatlan földben az őszi az egész varmegyében kipusztultak, míg az én roztalaim alagsóvezetés területeken paratlan szépek maradtak és kitünően fizettek. Általában kiemelhetem, hogy őszi vetéseim kitélése az alagsóvezetés földeken mindig kifogástalan volt.

Az agyagos földek porhanyítását illetőleg 3 évi tapasztalatot kevesélt tartok arra, hogy határozott véleményem mondhasak. Rétezőntözésem kitünő eredménnyel járt: ugyanis 1886-ban 2¹/₂ szar, 1887-ben 1¹/₂ szar, 1888-ban pedig 4 szar annyi széna természetesen volt ezen réten, mint volt 1885-ben; 3 holdnyi vetett öntözött réten pedig 1887-ben 3 szar kasztam, ugyanitt 1888-ban 360 bécsi maza kitünő minőségű szénát nyertem, tehát holdanként 120 bécsi maszt.

Nagyon kívánatosnak tartom a talajjavítási banknak mielőbbi létesítését. (Görgey Béla jelentése.)

7. Kubinyi Miklós. Keskmar, Abauj-Torna m.

Alagsóvezetésem mintegy 40 holdnyi szántóföldet holdanként 50 frt. költséggel. Azóta természetem sokkal többes és holdanként 1-2 métermagassal magasabbak.

A csöveket szomszéd magyeből kellett hoztatni, a mi sok költséggel és alkalmatlansággal járt. (Kubinyi Miklós.)

A beszercebányai takarékpénztár 1888. évi jelentése és zárszámadása.

(43. üzetlev.)

A takarékpénztárak szükségességről és fontosságáról jelen alkalommal nem akarunk szólni, csak azt akarjuk kiemelni, hogy ez az intézmény kiváló szolidaritás- és megbízhatóságánál fogva napról napra erősebb gyökereket ver a közönség körében s rendkívüli

Kovacs főpénzügyi tanácsos tartozkodott ez ügyben itten.

Bizony annyi téli álmodott már Herkulesfürdő, hogy egy izben már nem volt elég a tavasz ébredése, hogy egy új életre tamassza azt, kellett ahhoz a leghatalmasabb varazs, egy fejnélküli szellemű koronás nőnek a természet bajai iránti örök szeretete, hogy furdó évadot ebbreszen. De nemis volt annak előtte a furdónak egy látogatottsága, mint azóta van. A közönség egyesei azonban nem igen kímélték meg firkalásaitól az Erzsébet magaslat filagoriáját s az azon levő táblát, mely királynéknak mely érzelmeiről tanusokdó következő verset tartalmazza:

E világot változtat szenved minden, Azért hűséget ne keres e földön. Csak te vagy örökké igaz és való Természet, bútiájaidban elragadó. Ah te boldog, a ki téged imád Családának keble helyt nem ad. Tartó hűségédert vedd cserébe Hő bámulatomat mindörökké. E. Cs.

Nagyon valószínűnek tartják, hogy a feleséges asszony anyai szive legszigobó fajdalmának idejét népeinek mely részébe mellett a természet irt s enyhét adó óien, kora tavasszal innét Herkules furdón fogja töltöni, annál is inkább, mivel ez már tavaly is tervben volt.

Hathalmi Ferencz.

jótékony hatást gyakorol a kereskedelmi, földművelési és ipari világra.

Jelenleg csak egyes matematikai számokkra akarunk szoritkozni, a mint azokat az előtűnik fekvő kimutatás előtűnteti s pedig: 1) A beszercebányai takarékpénztár forgalmi kimutatása az 1888. évről.

a) Bevételek: Betétek fejében befolyt 409088 frt 79 kr. Váltó leszámítolásokra 2824726 frt 31 kr. Váltó leszámítolási kamatokra 53225 frt 55 kr. Jelzálog kölcsönökre 70439 frt 54 kr. Jelzálog kölcsön kamatokra 44382 frt 83 kr. Kölcsönök annuitásaira 2944 frt 85 kr. Annuitási kölcsön kamatokra 15651 frt 31 kr. Előleg értékpapírokra 18180 frt. Értékpapírok előleg kamataira 2625 frt 25 kr. Előleg ékszerekre 7161 frt 50 kr. Ékszer előleg kamataira 993 frt 53 kr. Érték papírokra 386541 frt 14 kr. Értékpapír kamataira 18286 frt. Szelvénnyek és vertpénzre 68649 frt 86 kr. Ingatlanokra 10500 frt. Házibére 5619 frt 17 kr. Jutulékokra 1440 frt 89 kr. Késedelmi kamatokra 1196 frt 73 kr. Betétek leszámítolásra 255 frt 12 kr. Részvény-átíratásokra 24 frt. Váltó visszleszámítolásokra 138112 frt 95 kr. Folyó számlákra 2308972 frt 51 kr. Készpénz 1888. január hó 1-én 30150 frt 68 kr. — Összesen 6419290 frt 16 kr.

b) Evvel szemben a kiadások: Betétekre 441102 frt 87 kr. Betétek kamataira 96233 frt 97 kr. Váltó leszámítolásokra 2946498 frt 98 kr. Jelzálog kölcsönökre 56117 frt 50 kr. Kölcsönök annuitásaira 288300 frt. Előleg értékpapírokra 15540 frt. Előleg ékszerekre 7262 frt. Értékpapírokra 48095 frt 30 kr. Értékpapír kamataira 226 frt 84 kr. Szelvénnyek és vertpénzre 60099 frt 49 kr. Oszaltékkra 16700 frt. Ingatlanokra 10500 frt. Betéti kamataira 9623 frt 40 kr. Fizetésekre 6780 frt. Házfentartási költség és adóra 4026 frt 03 kr. Adóra 3205 frt 59 kr. Ügyviteli költségekre 1983 frt 44 kr. Jutulomdíjakra 2450 frt 53 kr. Váltó leszámítolási kamatra 1479 frt 55 kr. Díjakra 148 frt. Kegadoományokra 426 frt. Kegydíjakra 240 frt. Kamat visszterhesre 208 frt 66 kr. Belyegilletékekre 176 frt 55 kr. Visszafejtett előleg többlet 132 frt 89 kr. Részvénytőke kamataira 68 frt 51 kt. Váltó visszleszámítolásokra 138112 frt 95 kr. Folyó számlákra 2175251 frt 08 kr. Készpénz 1888. december 31-én 79626 frt 03 kr. — Összesen 6419290 frt 16 kr.

2) A beszercebányai takarékpénztár mérlege 1888. évi december hó 31-én.

a) V a g y o n (A c t i v a k): Készpénz 79626 frt 03 kr. Váltó tárca 779344 frt 27 kr. Jelzálog kölcsön és kölcsönök annuitásokra 986742 frt 60 kr. Jelzálog kölcsönkamatai és annuitás kölcsön kamatok 23049 frt 73 kr. Előleg értékpapírokra 39362 frt. Értékpapírok előleg kamatai 443 frt 96 kr. Előleg ékszerre 11466 frt. Ékszer előleg kamatai 59 frt 66 kr. Értékpapírok 137372 frt 53 kr. Értékpapírok kamatai 1831 frt 57 kr. Szelvénnyek és vertpénz 208 frt 49 kr. Saját ház 70000 frt. Iroda és terem felszerelések 1000 frt. Perkötség előleg 851 frt 61 kr. Bánatpénz 198 frt 30 kr. Hátralekös házbér 75 frt 61 kr. Előre fizetett jövedelmi adó 1889. évre 1525 frt 72 kr. Előre fizetett házbér adó 1889. évre 1029 frt 93 kr. Letétek 3500 frt. Fedezettel bíró folyó számlák 386605 frt 31 kr. — Összesen 2524291 frt 71 kr.

b) T e h e r (P a s s i v a k): Részvénytőke 120000 frt. Tartalék-alap 60000 frt. Értékpapír tartalék-alap 3648 frt 60 kr. Tiszti segély-alap 14000 frt. Betétek és betétek kamatai 2207962 frt 79 kr. Váltó leszámítolási kamatok 6965 frt 15 kr. Jelzálog kölcsön kamatok 1635 frt 16 kr. Annuitási kölcsön kamatok 6737 frt 12 kr. Értékpapírok előleg kamatai 163 frt 89 kr. Ékszer előleg kamatai 94 frt 64 kr. Fel nem vett előleg többlet 233 frt 77 kr. Fel nem vett osztalék 264 frt. Részvénytőke-kamat 33 frt 75 kr. Hátralekös betéti kamat adó 4666 frt 11 kr. Biztosítékok 3500 frt. Folyó számla hitelezők 7278 frt 44 kr. — Összesen 2520622 frt 72 kr. Levonva a terhet a vagyonból, marad tiszta nyeresemény az 1888. évről 21367 frt 99 kr. Ehhez hozzászámítva az 1887. évről szülő athatoz 301 frt, az összes nyeresemény tesz az 1888. évi december hó 31-én 21668 frt 99 kr.

Ezekből látjuk, hogy az 1888 év nem volt

meddő, hanem igen is nagyon termékeny, a mennyiben nem minden vidéki takarékpénztár dícserekedhetik ilyen szép évi nyeresémnyel. Gúta Jozsef.

HIREINK.

Liptóhól. B a l e s t. E. E. lefolyt héten L. timár gyarában az egyik munkás az átvezető szjak egyikét kerékre akarta alkalmazni, de oly ügyetlenül, hogy a szjagával ragadta, fejét összezúzta s két lábát letépte, minek folytán menthetlenül vesztevott.

Zólyomból. K ö z g y ű l é s e k Beszercebányban. 1. A beszercebányai hitel-egylet f. hó 24-én d. u. 2 órakor saját helyiségében rendes évi közgyűlést tartott. A gyűlésen K o l l i á r J á n o s ügyvéd előkölt. Az előnk előadta a mult év (1888.) forgalmának a jelentését, mely szerint a forgalom 8 millióra emelkedett, tehát jóval nagyobb lett a forgalom, mint a megelőző évben. Azután tárgyalott az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak az évi jelentése, mely elég felszólalásra adott alkalmat, s e tekintetben a közgyűlés elég viharosnak mondható, de végül a többség mégis elfogadta a jelentést, s a felügyelőbizottságnak a felmentést is megadta. A hitelügylet mérlegében az egyensúly az 1887. évi pénztári készlet s az 1888. évi tiszta jövedelem továbbá az 1888. évben az értékpapírokon nyert összeg s végül a tartalékokra egy része által helyre lévő állnva, a közgyűlés a hitelügylet 1888. évi bilanczat tudomásul vette. Az egylet vezérutkáranak az ügye olyképen lett elintézve, hogy a közgyűlés 62 128 szavazattal 7 ellenében állástól végképp elmozdította. A közgyűlés az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak buzgó és odaadó közreműködéséért bizalmat és köszönetet szavazott. Oszalték az idén nem fog kiadattni, de a jövő évben okvetlenül nagyobb osztalék fog kiszolgáltatni. Új bizottsági tagokul megválasztattak: Turcsányi Ödön, Herritz Janos, Lavotta Ödön és Kmetty J.

2. A felvidéki közművelődési egylet beszercebányai választmánya f. hó 25-én d. e. 11 órakor C s i p k a y Károly alispán előnkölete alatt rendes havi ülést tartott. Az előnk jelentette, hogy a Breznóbányán létező agglégny-társaság 210 frtot és 1 drb. 8 frankos aranyat kezzeihez juttatott, hogy ezen összeget a közművelődési egylet saját céljaira fordítsa. Ez összeg egy tancmúltság alkalmával tiszta jövedelemek folyt be, melyet az említett társaság e célból rendezett. Az előnk indítványra B a t t i k Ödönnek, mint társaság elnökének a gyűlés köszönetet szavazott. Továbbá az előnk jelenté, hogy a rom. kath. tanító-egyletet mint alapító-tag, a tagsági díjat (100 frt) ez évre már lefizette, nem különben, hogy H u l é n y i Istvan kanonok a közművelődési egylet céljainak előmozdítására 10 frtot adományozott. — Radványban a kisdévidő május 1-én fog megnyitattni, e célra a központ 440 frtot utalványozott; a gondnokság is megalkult, melynek előnké L a z a r o v i c h Imre főszolgabíró. A zólyom-lipcsi kisdévidőny férjhez menven, helyette más fog alkalmaztatni, e célból a pályázat már ki is hirdettetett. Végül a választmány elhatározta, hogy május hó elején az egylet alapítókének gyarapítására műkedvelői szini előadást rendez.

3. Beszercebánya szab. kir. város képviselő testülete f. e. március hó 27-én d. e. 10 órakor rendes tavaszi közgyűlést tartott. Az előnk B i t t e r a Kálmán kir. tanácsos és polgármester üdvözli a jelenlévő tagokat és a gyűlést megnyitja. Felolvastatja a városi főorvos jelentését az ivóvízről. Az orvos jelentése szerint a megvizsgált három kút vizében typhus-bacillások nem találtak, de a vízen masméri bakteriumok elég nagy számban vannak jelen, azért e víz ivásra nem alkalmas és nem egészséges. Továbbá jelenti az előnk, hogy a városi közrend háborításra szerkesztett alapszabályokat a minisztérium megerősítette, miért is azok ki fognak hirdettetni és április 1-én életbe lépnek. Az elhunyt Sztrakonczky Károly város képviselő helyére id. Novák J. póttagot hivatott be. A központi választmány rendes tagjaú T i l l e s Béla dr. ügyvéd lón megválasztva. Scheer Lajos és Scheer Pál kár-

póstamester, Góth szallodalutalajoson, Liptay gyógyszerész, Lázár körjegyző, Hollósy tisztiselő, Nussbaum tanító stb. kedves ösvői körében, mint nőtelenek az örmagy-ürdő parancson, a mérnök, az erdőgondnok, a póstásist stb. Azután néhány lézengő teli furdóvendég, különben az ideit teli az előzőnél élénkebb. A mult nyáron ugyanis Herkulesfürdő nagy nehezen ki tudta mutatni, hogy van annyi törvényes qualificatioja, mint egy rongyos oláh falunak s hogy úgy érdemes az önállósításra, melyet el is nyert, úgy hogy mostan önálló határai lehetnének, ha már ki volnának hasitva, külön községi előljíróság, póstája, tavirádja s vasuti állomása van. Persze, meg nagyon sokáig fog a hely-és külföldön tartani, míg Mehadia alatt nem a Herkulesfürdőt is fogják érteni. Az ideit telet megelégnél másik, szomorúan vezeteset pedig a régi furdó bérlelnek fátarczanyak az őszzel bekövetkezett halálsát; Adósságait, illetve bérletét s annak vándorlását a temesvári takarékpénztár vette át, melynek megbízottai jelenleg szakértők, segélyével pontos leírtak vesznek fel az ingó-és ingatlanokról. Legkötőbb részét a birtoknok Mihle temesvári virágműkertes székterületre segélyezel irtak össze. Az álté-élők a pályázatot kihirdetésének napjára, február 24-éig mind úgy lógnak meg a biznyatlanságban, mint Mahomed koporsója és föld között. A pénzügyminisztériumból

